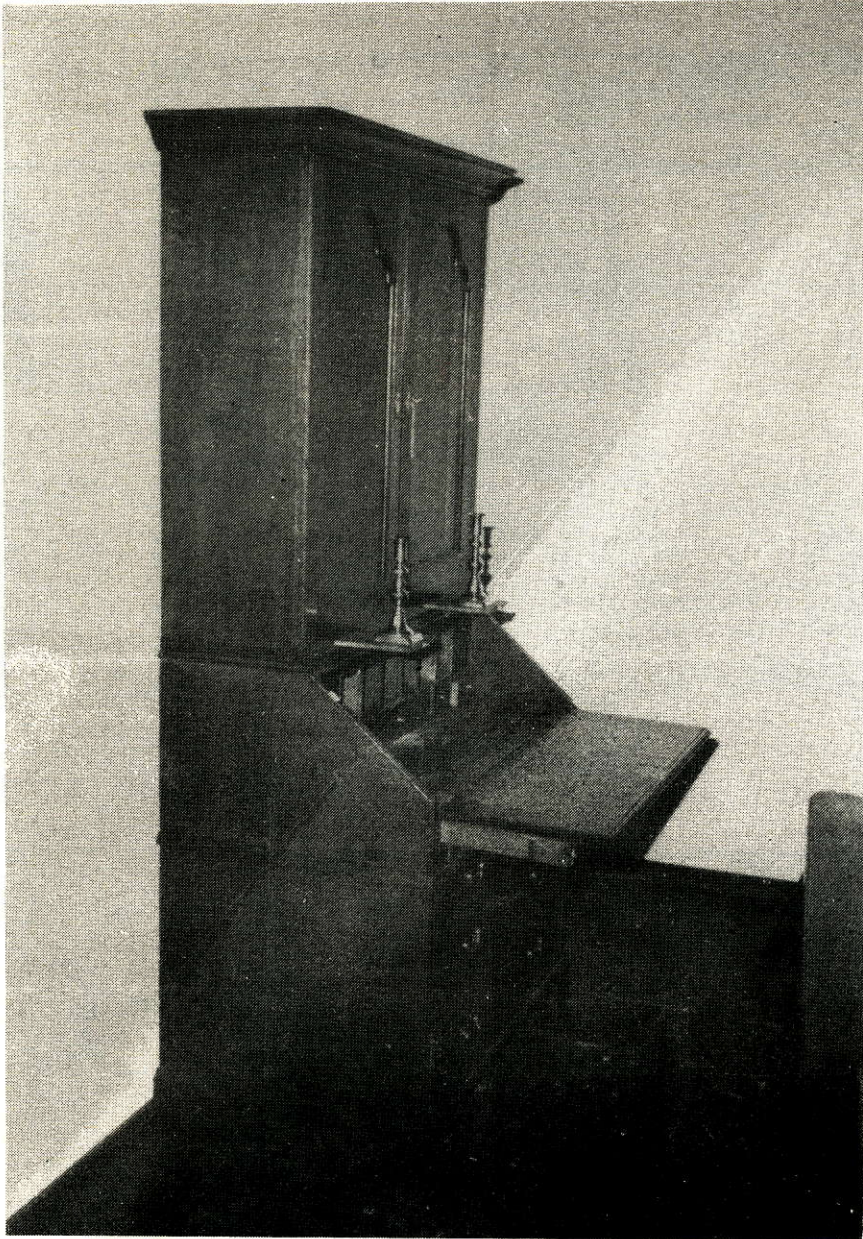

'Baerje'

*Maandelijkse uitgave
van de
Historische Kring "BAERNE"
(waarin opgenomen
"de Vuursteenkoerier")*

Dick Radstok & Zoon v.o.f.

Antiquairs

Gespecialiseerd in het vroege Engelse meubel

Beëdigde taxaties

Oranjestraat 1
Baarn

0 2154 - 13453
b.g.g. 0 2154 - 15333

juni, juli, augustus 1977.

2e jaargang, nummer 2.

REDACTIE

Mevrouw L.M. Bijvanck-Dingemans
De heer J. Kruidenier
De heer G. Brouwer

Correspondentie-adres: mevrouw L.M. Bijvanck-Dingemans,
Van Reenenlaan 10, Baarn. Tel.: 12817.

DAGELIJKS BESTUUR

De heer G. Brouwer, Sophialaan 39, Baarn. Tel.: 14131 (voorzitter)
De heer J. Verrips, A. van Dijcklaan 39, Baarn. Tel.: 17833 (secretaris)
De heer E. v.d. Steeg, Talmalaan 39, Baarn. Tel.: 17571 (penningmeester)

VAN DE REDACTIE

Wij willen alle goede inzenders weer bedanken voor hun zeer gewaardeerde bijdragen aan dit nummer. Tevens willen wij Loes van den Brink en Meta Reitsma complimenteren met en hartelijk bedanken voor het vele typewerk, dat zij steeds weer verrichten in het belang van ons Baerne.

Wegens bijzondere omstandigheden, o.a. de vakantie van diverse medewerkers aan ons blad, kon Baerne in de maanden juni en juli helaas niet verschijnen. Wij maken u hiervoor onze welgemeende excuses en wij beloven u dat Baerne in dit nieuwe seizoen weer regelmatig in uw brievenbus te vinden zal zijn.

De redactie.

INHOUD

Kasteel Rijnhuizen in Nieuwegein.
Kleingoed uit Baarns geschiedenis.
De Baarnse tapijtfabriek.
Nieuws uit de Oudheidkamer.
Het ontstaan van de Jubileumbank.
Excursie naar de Zaanse Schans.
Vuursteenkoerier.
Een opgraving in Woudsend.
Literatuur.
Geknipt.
Het Gemeentemuseum te Den Haag.
Agenda.

S.V.P. KOPIJ INLEVEREN VOOR 10 SEPTEMBER A.S.

Bij voorkeur getypt!

KASTEEL RIJNHUIZEN IN NIEUWEGEIN

Het kasteel Rijnhuizen dateert uit ongeveer 1200 en was oorspronkelijk een houten versterkte vesting, die in circa 1400 vervangen is door twee aan elkaar gemetselde versterkte woningen van + 6x6 meter. Het kasteel is meerdere malen verwoest en beschadigd geweest en is in de huidige vorm in 1640 herbouwd door Hr. Reinoud van Tuyll van Serooskerke. In 1655 is het in handen gekomen van de Familie De Geer en het is steeds particulier bezit gebleven tot in 1958 de Stichting FOM het kasteel heeft aangekocht. De Stichting FOM (Fundamenteel Onderzoek der Materie) heeft in 1959 kasteel in koetshuizen gerestaureerd en heeft in de loop der jaren op het 11 hectare grote terrein een laboratorium-complex gezet met een totale vloeroppervlak van 5900 vierkante meter. Tijdens herstelwerkzaamheden in 1971 zijn in de tuinkamer van het kasteel wandschilderingen ontdekt, die waarschijnlijk in het begin van de vorige eeuw zijn gemaakt. De schilderingen zijn geïnspireerd op de bekende wandschilderingen in kasteel Heemstede bij Houten, die wellicht gemaakt zijn naar het modellenboek van de beroemde Franse architect Daniël Marot. De restauratie van deze wandschilderingen in de tuinkamer die ongeveer een jaar heeft geduurd, is uitgevoerd onder het toezien oog van architect Mooibroek van Monumentenzorg door J. Kocken uit Utrecht. Voorts is in het kasteel met name de Alexanderzaal nogal bezienswaardig. Deze Alexanderzaal is waarschijnlijk 18de eeuwse, het plafond dateert uit 1782. De wanden, die bekleed zijn met beschilderd doek, stellen fragmenten voor van de veldslagen van Alexander De Grote. De paardebene en -hoofden zijn met behulp van sjablonen geschilderd. Het beschilderd doek is een imitatie van een gobelin dat zich als kopie bevindt in het Chateau Chambord aan de Loire.

Park

Rondom het kasteel Rijnhuizen is een prachtig park. Evenals op diverse andere buitenplaatsen, treft men ook hier een voor dit soort parken karakteristieke flora aan, waarin men enkele plantensoorten tegenkomt, die waarschijnlijk als verwilderde sierplanten (stinseflora) moeten worden beschouwd. In het voorjaar bloeien in het Rijnhuizer park achtereenvolgens sneeuwkllokje, crocus, maarts viooltje, speenkruid, bosanemoon, helmbloem, bostulp, pinksterbloem, salomonszegel, Italiaanse aronskelk, en andere planten. Ook komen er in het park in een aantal variëteiten interessante soorten bomen en struiken voor. Enkele oude bomen hebben de laatste jaren een boom-chirurgische behandeling gekregen, zoals de plataan, die direct rechts van het voetgangersbruggetje aan de Overeindseweg staat. In 1965 is een nieuwe parkaanleg tot stand gekomen in een vroegere boomgaard. Langs de oevers van de vijver ontwikkelt zich een mooie moerasvegetatie, terwijl verschillende naaldbomen op de heuvel in het park goed aangeslagen zijn. Opmerkelijke soorten naaldbomen zijn ondermeer de sequoia, de metasequoia en de araucaria (slangen-den). Naast recente aanplantingen van rhododendrons en azalea's vindt men een mooie groep zogenaamde Gentse azalea's in een hoek van het grasveld voor het kasteel. De kern van deze groep is naar schatting tachtig jaar oud; de jongere struiken aan de buitenkant zijn later bijgeplant.

Op zaterdagen en zondagen heeft de Stichting FOM het park rondom het kasteel opengesteld voor wandelaars. Deze wandelaars moeten dan echter wel in het bezit zijn van een wandelkaart, waarop ondermeer de regels staan vermeld, waaraan men zich moet houden. De wandelkaarten zijn verkrijgbaar bij de VVV-informatiepost, die is ondergebracht op de afdeling voorlichting van de gemeente Nieuwegein, gemeentehuis, Raadstede 1.

KLEINGOED UIT BAARNS GESCHIEDENIS (Door T. Pluim)

Misschien stellen de lezers in de volgende korte aantekeningen die ik uit Baarns geschiedenis maakte, belang. Zij geven soms een aardig kijkje in 't oude dorpsleven of brengen bekende namen in herinnering.

6 Juni 1708. In het Gerecht (dorpsbestuur) heeft zitting Pieter Hendrik Backer als Decan (deken, opperbestuurder) van het St.-Annagild.

12 Juni 1708. Om de Gerechtskamer van vuur en licht te voorzien wordt een hoofdelijke omslag geheven van 84 gulden 14 st.

31 Juli 1709. Besloten evenals in Soest en Eemnes een armmeester voor de politieke (d.w.z. burgerlijke) armen te benoemen; het eene jaar één van de Gereformeerde, en het andere jaar één van de Catholieke Religie, als "zijnde voordeelig voor beide partijen".

6 Mei 1711. Men zal met kracht optreden tegen de vele personen, die hier zonder middel van bestaan komen, als "Heyt in 't Geutgat", "Maria de fleer-muys" enz. enz.

17 April 1712. De schaapherder Jan Berendzen komt van De Vuursche (toenmaals zelfstandig) in Baarn wonen; hij moet een certificaat toonen, dat de Vuursche hem zal opnemen, als hij onvermogen blijkt.

25 Oct. 1724. Niemand anders dan op- of ingezetenen mogen hier hun schapen laten weiden, nl. op de Oosterheide en de Westerheide (thans de buurt der Gasfabriek).

8 Juni 1724. Gerrit Willemsz. Varecamp is molenaar van de Windkorenmolen aan den Nieuwen Weg bij Zandvoort.

1 Juni 1729. Sedert eenige jaren wordt door op- en ingezetenen bij begravenissen het baarlaken van het St. Annagild gebruikt, zonder dat daarvoor aan kerk of armen iets betaald wordt. Dit is voortaan verboden op straffe van 50 gulden. Het dorpsbestuur en de diaconie zullen het laken verhuren.

3 Oct. 1733. Het Gerecht besluit ingeval Aeltje van Barnevelt, huisvrouw van Stoffel van Roijen, die op 't punt staat met haar man naar Benschop te vertrekken, in armoede mocht komen te vervallen, haar dan te zullen onderhouden buiten lasten van 't Gerecht Benschop. (De man was blijkbaar geen Baarnaar van geboorte).

26 April 1742. Aan ds. Van Benthem zal het geld voor den wijn bij het H. Avondmaal gerestitueerd worden, nl. f 39 over de 6 laatste jaren.

2 October 1755. Jan Mol (hij was gerechtsbode of deurwaarder en waard der Dorpsherberg), weduwnaar van Gijsbertje van Leersum, welke 21 Mei 1755 overleden is, wil hertrouwen met "de eerbare Anna Catharina Richard", doch kan dit niet, vóórdat de nalatenschap geregeld is. Hij verzoekt nu aan het Gerecht (het dorpsbestuur) daartoe over te gaan.

19 Aug. 1815. De hofstede "de Zeven Linden" (binnenweg naar de Vuursche) publiek verkocht; groot 27 morgen bouw- en weiland met opgaande boomen en 100 morgen heideveld, voor f 1900.

1 Jan. 1816. Gerechtsbode van Baarn en Soestdijk is Tijmen Klinkenberg.

1819. De Hoofdelijke omslag bedraagt f 1100. Hoogst aangeslagenen zijn: J. Huydecoper van Maarseveen (op Groeneveld) f 66; G. Faas Elias (op "Schoonoord") f 30 en Chr. Higgins (op Rusthoek) f 40.

14 Dec. 1819. Jacob van Dijen als kleermaker vermeld.

1821. Schout is F. Pen. Raadsleden: Gerrit Veldhuizen, Jan de Bruyn, Aris van Leersum, R. Peterse Keyzer en Corns. van de Vuurst - Baarn heeft 185 huizen en telt 1230 inwoners (nu 10 maal zooveel!).

9 Dec. 1823. Het Kerkbestuur der Herv. Gem. bestaat uit de Kerkvoogden: A. v. Leersum, C. v.d. Vuurst en C. IJzerman; de notabelen: A. van Bleyswijk Parvé (Rentmeester van Soestdijk, 1823 - 1832); Z. Bode, emer. Predikant; Mr. H.A. Laan, lid der Prov. Staten (wonende op "Steevlied") en E. Mooy, veearts. Plaatsvervangers: W. Horst en F. Mulder.

- 20 Maart 1824: de bakkers zijn: Jan Butzelaar en Jan Timmer.
28 Oct. 1825. Tot Gemeente-ontvanger benoemd Arend Tesselhof.
Aug. 1830. Is gehuwd in Baarn: Mr. J.J.P. van Herzeele en Jkvr. J.P. Six, wonende op "Mes Délices", thans Raadhuis.
1831. Aan de Naald worden twee kanonnen (16 pponder houwitsers) geplaatst, die op de Belgen in den Tiendaagschen Veldtocht veroverd zijn.
4 April 1833. Jhr. J. Sandberg benoemd tot kapitein bij het 26e Bat. Reserve der Schutterij en in 't volgend jaar tot lid der Commissie van Weldadigheid.
5 April 1834. Teunis van der Helden, logementmeester op Groeneveld, wordt postmeester aldaar. (In 't Hotel was het postkantoor gevestigd; in Baarn zelf niet).
31 Oct. 1834. Eerste steen gelegd op Soestdijk voor 't jachthuis van Prins Hendrik (later de Grieksche kapel zijner Moeder Anna Paulowna; thans ongebruikt; men ziet het tegenover het huis van den Intendant).
18 Juni 1838. Pluimgraaf op Soestdijk is Jan Dijs.
27 Mei 1838. Jhr. J. Sandberg, Rijksontvanger, tot opperbrandmeester benoemd (wonende op "Kersbergen"; thans Pension Hageman, Boschstraat).
24 Juni 1845. Aan Bastiaan van Deijen, kleermaker in de Oranjestraat, wordt vergund een bakkersoven naast zijn huis te bouwen.
20 Jan. 1846. De bewaarschool op "Buitenzorg" telt 166 leerlingen.
3 April 1846. Tot gemeente-ontvanger benoemd Gijsbertus Wilhelmus Veldhuysen in plaats van Arend Tesselhof, die wegens blindheid eervol ontslag vraagt.
17 Sept. 1847. Jhr. J. Sandberg neemt eervol ontslag als Rijksontvanger en vertrekt naar Haarlem.
20 December 1847. Eervol ontslag verleend aan G.W. Veldhuysen als Gem.-ontvanger; P.F. van Suchtelen opvolger.
1 Jan. 1850. Leden van de Raad zijn: J. Pen, burgemeester, J. Butzelaar, J.F. Diemer (was Intendant van Soestdijk, 1832 tot 1850, woonde op Peking), Z. v.d. Hoek (muziekleeraar), E.J. v.d. Flier, S. Schothorst en T. van de Geer (logementhouder in 't huidige Hotel Central "t Rechthuis").
Besloten: den Dalweg met beuken te beplanten, in plaats van de gevelde sparren.
10 Juli 1851. H.L. Brusse betreft het Landhuis "de Eult".
29 Juni 1851. De nieuwe gemeentewet treedt in werking. Beëdigd als Raadsleden: J. Butzelaar, Z. v.d. Hoek, E.J. van der Flier, Jacob Kroon, M.F. Reeder en F.H. van Dommelen. De twee eerstgenoemden zijn Wethouders. Bezoldiging Burgemeester f 300; Secretaris f 150; Wethouder f 10; Ontvanger f 100. (De Burgemeester J. Pen is tevens Secr.; Van Suchtelen is ontvanger).
26 Maart 1852. E. Wirtz te Soest levert aan de Commissie van Weldadigheid een spinnewiel voor f 9.
11 Dec. 1854. Wegens toenemende werkzaamheden ter Secretarie wordt een ambtenaar aangesteld op f 50 salaris.
22 Febr. 1855. De Kerkeraad der Herv. Gem. bestaat uit: Ds. Gaukes, A. Klандermans, G. Maatkamp, W.Z. Mulder en G. v.d. Hoek.
31 Mei 1855. Aaltje Hagen, huisvrouw van Zilverster van den Hoek, tot gemeente-vroedvrouw benoemd op f 50 wedde.
9 Juni 1855. Tot 2e veldwachter benoemd E. Hoes. (Eerste veldwachter is Jan Boering).

(Wordt vervolgd)

DE BAARNSE TAPIJTFABRIEK

Het lijkt mij, na een jaar, wel eens tijd worden om te antwoorden op een vraag die in het eerste nummer van TVE onder het hoofd "De Baarnse Tapijtfabriek" werd gesteld.

De vraagsteller wilde in de eerste plaats weten of er meer bijzonderheden omtrent dit bedrijf bekend zijn, o.a. hoe lang het heeft bestaan.

Antwoord: Zoals vraagsteller terecht heeft opgemerkt werd de fabriek in 1802 gesticht door Reinhard Scherenberg Jzn., zoon van een Amsterdams koopman.

In een bijdrage in het Maandblad van de Vereniging Oud-Utrecht van 1943 schreef Dr. C.C. van der Graft het volgende:

"Het jonge echtpaar (t.w. Reinhard Scherenberg en zijn vrouw Elisabeth Sara van Polanen) vestigde zich op Peking. Scherenberg heeft zich sedertdien ijverig bemoeid om Baarn tot welvaart te brengen. Zo richtte hij in 1802 de eerste Baarnse tapijtfabriek op, welke in 1837 (sic) nog bestond, en liet voor de werklieden nieuwe woonwijken bouwen. Persoonlijk ging het hem echter niet voorspoedig, zijn schoonmoeder buitte hem uit en bracht hem door haar verkwestingen vrijwel tot de bedelstraf. Scherenberg bezwaarde gaandeweg al zijn bezit met hypotheek en verkocht ten slotte op 4 augustus 1808 Cleyn Peking en Canton voor f 60.000,-- aan Koning Lodewijk Napoleon. Hijzelf is toen verhuisd naar Utrecht, waar hij zich op maatschappelijk gebied bleef bewegen. Na de dood van zijn vrouw, in 1813 nauwelijks 31 jaar oud overleden, vestigde hij zich te 's-Gravenhage, waar hij 7 October 1834 als een vergeten burger stierf".

Het is waarschijnlijk dat Scherenberg bij zijn vertrek uit Baarn in 1808 ook zijn tapijtfabriek van de hand heeft gedaan.

Uit een bijdrage in de Algemeene Vaderlandsche Letteroefeningen van 1824 blijkt, dat deze toen is voortgezet door de heren Le Jolle, Saportas en Wils te Amsterdam. Zij voerden de directie tot 1810 en handhaafden de fabriek, zoals Scherenberg deze had opgericht, namelijk als een tapijtfabriek van gewoon koehaar.

In 1810 werd dit anders, toen Ernst Gustav Willem Cohen moderne machines invoerde en de fabriek tot een zó hoog peil bracht, dat hij het brevet kreeg van fabrikant van de Prins van Oranje.

De bijdrage gaat voort met een hooggestemde beschrijving te geven van de methode van fabriceren en van de vervaardigde produkten. Er is ook sprake van een behangselfabriek, waarvan H.M.E. Cohen van Baren, zoon van de tapijtfabrikant, de directie voerde.

Ook de Baarnse historicus T. Pluim wijdde in zijn werk Uit de geschiedenis van Baarn een afzonderlijk hoofdstuk aan de Baarnse tapijtfabriek, waaruit bleek, dat de schepping van Scherenberg sinds 1827 bergafwaarts ging, in 1835 werd opgeheven en naar Deventer werd verplaatst. Daar kwam zij als Koninklijke Fabriek "de Prins van Oranje" tot nieuwe bloei.

Ten slotte nog enkele opmerkingen over Reinhard Scherenberg Jzn. Ik heb mij afgevraagd waarom deze afstammeling van vermogende Amsterdamse kooplieden juist Baarn had uitgekozen om zich daar in 1791 te vestigen en zijn filantropische plannen tot uitvoer te brengen.

Het antwoord hierop meen ik gevonden te hebben in het feit, dat Scherenberg in twee opeenvolgende generaties een voormoeder Deutz heeft gehad. Leden van dit geslacht waren ruim honderd jaar lang eigenaars van de hofstede De Eult, onder Baarn, tot deze in 1758 door de Prinses Gouvernante werd gekocht en sindsdien deel uitmaakte van het domein Soestdijk.

Deze verkoop had plaats een twaalftal jaren voor de geboorte van Scherenberg en hij is later stellig met de omgeving bekend geweest. Hij was, wat men tegen het eind van de 18de eeuw noemde, de Verlichting toegedaan, want op 18 augustus 1795, ongeveer 26 jaar oud, nam hij te 's-Gravenhage zitting als Representant van het volk van Utrecht en werd "geïntroduceert" door niemand minder dan burger Pijpers, Pieter Pijpers, de dichter van "Eemlandsch Tempe".

Zoals de vraagsteller in zijn literatuuropgave vermeldt is R. Scherenberg ook, in 1807, de schrijver van een "Verhandeling over de vereischten, die bij het oprichten eener Fabriek gevordert worden, om zich van een goed gevolg zijner onderneming te kunnen verzekerd houden", dat door de Hollandsche Huishoudelijke Maatschappij met goud werd bekroond.

In hetzelfde jaar 1816, waarin zijn "Bedenkingen over de armoede, en door welke middelen het aantal der armen in Nederland zouden kunnen worden verminderd", werd hij door Koning Willem I tot lid van de staatscommissie voor het armenwezen benoemd. Vier jaar later schreef hij dan nog met H.W. Tydeman "Over de oorzaken der armoede in Europa".

Het lijkt mij intussen zeer waarschijnlijk dat de schrijver van de bijdrage in de Algemeene Vaderlandsche Letteroefeningen van 1824, die schuilgaat onder de leuze "Pro Patria et Industria", niemand anders is dan Scherenberg, voor wie op die najaarsdag in 1823 de verzoeking te sterk geworden was, om niet nog eens een bezoek te brengen aan de tapijtfabriek te Baarn, in aanmerking genomen de uitgebreide en deskundige beschrijving die hij daarvan gaf.

Op 65-jarige leeftijd overleed hij in Den Haag, waar hij blijkbaar nog ambtenaar was, want het gebruikelijke bericht van zijn executeur testementair in de dagbladen vermeldde hem als "in leven geattacheerd aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

O.L. van der Aa, Amsterdam.

Literatuur:

Kort Overzicht der Tapyt en andere daarmede verbonden Fabryken te Baarn, bij Zoestdijk.

Nevens iets over Tapyt-Fabryken in 't algemeen door E.W.G. Cohen, Directeur der Baarnsche Fabryken (Haarlem 1817) (In de Kon. Bibl. te Den Haag nr. 1355 G.25).

Kort overzicht van een reisje van Utrecht naar Baarn, in het najaar van 1823 door Pro Patria et Industria, in Algemeene Vaderlandsche Letteroefeningen nr. VII, 1824, Mengelwerk, pp284 vv. en pp330 vv.

Nieuwe Uitgaaf van het Biografisch Woordenboek der Nederlanden, dl.XVII in voce Scherenberg (R).

Eene oude Buitenplaats, medegedeeld door J.G. Frederiks, in Dietsche Warande, nr. I pp246 vv.

Johan E. Elias, De Vroedschap van Amsterdam (Haarlem 1905), dl.2 pp636.

Uit de Geschiedenis van Baarn door T. Pluim (Hilversum 1932), pp226 vv.

H. Hardenberg, Uit oude papieren (Amsterdam) (1941), pp114 vv.

C.C. v.d. G., De buitenplaatsen Peking en Canton te Baarn, in Mbl. Oud-Utrecht, 1943, pp65 vv.

(overgenomen uit TVE jaargang 1, alev. 9)

NIEUWS UIT DE OUDHEIDKAMER

Voorlopig zijn er geen bijeenkomsten in de kelder.
De werkgroep is van plan op 2 september a.s. weer bijeen te komen.

Mochten er leden zijn die ondanks de vakantietijd toch wat werk in de kelder willen verzetten, dan is de sleutel te verkrijgen bij:

- Bep Grootendorst
- Jo van den Brink
- Jan v.d. Pol
- Edward Arnold

HET ONTSTAAN VAN DE JUBILEUMBANK

Bij het naslaan van de BC van 1923 las ik enkele bijzonderheden over het ontstaan van de Jubileumbank.

Het is misschien wel leuk om dit in ons blad te zetten. Te meer, omdat de verplaatsing van de bank een idee van één onzer leden was, wat spontaan door de Oudheidkamer werd overgenomen en met succes is bekroond.

T. de Ruig.

Comité gevormd 22 februari 1923

Dr. Thomas - voorzitter

G. van Bleek - 2e voorzitter

N.G. van Doornik - secretaris

Mevr. Rutgers van Rozenburg-Van Hardenbroek - penningmeesteres

Mej. A. de Lange

Mevr. J.A. Veth-Prince

H.J. van Leeuwen

T. Haarman

H. Braat

Ere-voorzitter Jhr. Mr. J.W.H. Rutgers van Rozenburg (Burgemeester van Baarn)

12 april 1923

Comité Nationaal Huldeblijk voor 20 april

Bijdragen zenden aan mevr. Rutgers van Rozenburg, Nassaulaan 51.

26 april 1923

Uit de commissie voorbereiding "Huldeblijk" tot voorzitter gekozen de heer Patijn. Het is het voornemen der Commissie een Jubileumbank op de Brink te plaatsen. De Koningin zal een gedeelte der feesten bijwonen.

10 mei 1923

Voor het Huldeblijk is binnengekomen een bedrag van f 2.072,40. Na aftrek der kosten blijft over f 2.002,25. Dank aan de milde gevers.

28 juni 1923

Comité opgericht Straatversiering en verlichting.
Historische optocht.

Programma donderdag 2 augustus

Koraalmuziek

Onthulling Bank

Floralia-tentoonstelling

Wijdingssamenkomst Kerk

Op de Brink: Mannenzang

In de Pekingtuin: Floralia-concert

3 augustus (vrijdag)

Aubade

Kerkdienst

Grote Historische Optocht

Muziek op de Brink - Kinderfeest

Winkelweek en etalagewedstrijd

Gevelversiering

2 augustus 1923

Kinderen zingen bij de onthulling Jubileumbank, daarna een gemengd koor

Onthulling 3½ uur

Koraalmuziek Crescendo

Verder uitgebreid programma

Verslag onthulling Bank

Bij deze onthulling waren de vorstelijke personen aanwezig. De heer Patijn sprak hen toe en droeg de "Bank" over aan Burgemeester Jhr. Van Reenen. Prinses Juliana onthulde de Bank.

De ontwerper Theo van Rijn werd aan Hare Majesteit voorgesteld.

400 kinderen zongen onder leiding van S. Th. van Nieuwstadt.

Burgemeester Van Reenen was pas enkele dagen in functie.

EXCURSIE NAAR DE ZAANSCHEN SCHANS

Zaterdagochtend verzamelden wij ons voor deze veelbelovende excursie bij het Baarnse station. Niet alle deelnemers reisden met de trein naar Koog-Zaandijk, enkelen gingen met de auto naar de plaats van bestemming. Doordat we de stoptrein moesten nemen duurde de reis vrij lang (1½ uur). In Amsterdam moesten we overstappen en om elf uur stonden we op het station Koog-Zaandijk. De heer Van Schelven, een deskundige op het gebied van molens, zou ons rondleiden door het plaatsje en wat vertellen over de molens aan de Zaan. Hij was echter nog niet op het station en dus liepen wij alvast in de richting van de Zaanse Schans. Ergens in het dorpje ontmoetten wij hem, samen met de mensen die met de auto waren gekomen. Wij liepen door het dorpje heen en gingen even uitblazen in een restaurant. Na een tijdje te hebben gepraat vertrokken we naar de verfmolen "De Kat", één van de veertien molens die er nog staan. Als je beneden binnenkomt zie je drie installaties waarmee gemalen wordt. Eén etage hoger komen de balken of assen uit de vloer die deze gedeelten aandrijven. D.m.v. tandraden kunnen deze assen in verbinding worden gesteld met de zgn. koningsspil, die enkele etages hoger aangesloten is op de wieken via een ingewikkeld systeem van tandraden en aandrijfmechanismen. Vanaf de balustrade had je een prachtig uitzicht over de Zaan en de andere molens.

De tweede molen die we bezochten was de houtzaagmolen "De Poelenburg". Deze was nog niet klaar voor gebruik in tegenstelling tot "De Kat", die bij een windvlaag nog wel even wilde knarsen en piepen. De molenaar, de heer Krijt, vertelde bij beide molens wat over de werking en de geschiedenis. Op de houtzaagmolen werd vroeger bij weer en wind achttien uur per dag gewerkt, in de open lucht!! De molenaar deed dit werk dan ook maar tot zijn dertigste jaar. De molen "De Poelenburg" heeft geen reling en er zijn dan ook al drie ongelukken gebeurd op de 30.000 bezoekers, aldus de heer Krijt. Maar deze reling zal er waarschijnlijk ook nooit komen, omdat dan de oorspronkelijke staat van de molen geweld aan wordt gedaan. Nadat er enkele boekwerkjes werden gekocht, keerden wij terug naar het restaurant waar heerlijke pannenkoeken werden geserveerd.

Na het eten brachten wij een bezoek aan de oude bakkerij van de firma Wessanen. Na daar te hebben rondgekeken vertrokken enkele mensen naar huis, terwijl de rest nog wat rondliep in de kleine straatjes met de groene huisjes. Al deze huisjes zijn in de oude stijl gebouwd, maar ze staan er pas sinds 1960. Nadat wij nog even rondkeken in de oude kruidenierswinkel van Albert Heijn, vertrokken we weer naar het station, waar we een kwartier op de trein moesten wachten. Om ongeveer half zes waren we weer terug in Baarn.

De Zaanse Schans is een openluchtmuseum waar je vele dagen zou kunnen doorbrengen met de bezichtiging van molens, oude huisjes, winkeltjes en wat al niet meer. Wij waren er maar één dag en hebben dan ook niet alles gezien. Toch was het voor ons een zeer interessante dag.

Martin van den Boogaard.

VUURSTEENKOERIER

Vergadering gehouden op 16 juni jl. ten huize van Noortje Bijvanck.

1. Opening

Een wel zeer kleine opkomst; waar blijft iedereen?

Bart Braat zit de vergadering voor, aangezien Betty Overeem wegens ziekte afwezig is.

2. Bestuursmededelingen

- De voorzitter, Betty Overeem, geeft via Bart Braat de wens te kennen het voorzitterschap te beëindigen. Dit wordt door de aanwezigen betreurd; gelukkig echter verklaart Herbert Kwak zich bereid het voorzitterschap over te nemen, waarvoor alle aanwezigen hem danken.
- Noortje Bijvanck heeft mevr. Dr. A. Knip benaderd en haar gevraagd een lezing te houden voor de Historische Kring. Dit najaar heeft zij hiervoor echter geen tijd. Zij zal wederom benaderd worden met de vraag dit het komende voorjaar voor onze kring te doen. Het onderwerp zal dan zijn: de mens van prehistorie tot nu.
- De Eult.
Bart Braat zal de intendant van paleis Soestdijk berichten dat de opgravingen t.b.v. De Eult voorlopig niet door zullen gaan. De werkgroep is te klein om twee projecten op zich te nemen. Het gevaar bestaat dan dat één van de projecten verwatert.

3. Activiteiten

a. 't Hoge Erf (Kievitsdal)

Het onderzoek van de grafheuvels zal in de vakantie doorgaan en wel op zaterdagochtend, iedere veertien dagen. Inlichtingen bij Bart Braat. Verzamelen 9.30 uur bij Kievitsdal; eerstvolgende keer 9 juli.

b. Activiteiten, voorgesteld door de leden:

- Papeloze Kerk, museum te Borger, museum te Assen (september a.s.)
- heidewandeling o.l.v. mevr. Addink-Samplonius, zie agenda
- schervenavond, bezoek aan Hans Fokkens, oktober a.s.
- lezingen/verhalen (dia's van Jaap Kruidenier)
- Ruysdael, Blaricum, zie agenda

4. Rondvraag

Noortje: Brief van de heer Brouwer aan het bestuur van de ARWE: wil Bart Braat het secretariaat van de Historische Kring op zich nemen.
Het bestuur van de ARWE zal de ledenlijst van de Historische Kring doornemen.

5. Volgende vergadering

Donderdag 18 augustus a.s. bij Bart Braat, Gerrit v.d. Veenlaan 2.

EEN OPGRAVING IN WOUDESEND (Frl.)

Deze keer had de archeologische werkgroep van het Fries museum en de Friesche Academie een opgraving in Woudsend. Dit plaatsje ligt even ten noorden van het Slotermeer.

Eén van de inwoners wilde een boompje planten in zijn achtertuin. Bij het graafwerk voor het plantgat stuitte hij op metselwerk. Nadat Elzinga, die gewaarschuwd was, was komen kijken, werd besloten de regenwaterput, want dat bleek het te zijn, op te graven.

Op 4 juni om 10 uur 's morgens begonnen we, acht man sterk, te graven. Het hele dak en een gedeelte van de wanden werden vrij gegraven tot op het grondwater, dat ruim 1 meter onder het maaiveld zat. Aan de kopeinden van de put kwamen houten paaltjes en enkele planken tevoorschijn. Het gat dat men had gegraven om de put te metselen was duidelijk zichtbaar, doordat de put in het veen zat en de ruimte tussen het metselwerk en de kuil met klei was opgevuld. De put was van buiten aangesmeerd en de ingang was dichtgemetseld. Na een grondige schoonmaak van put en houtwerk besloten we eerst wat te eten. Na het eten werd alles opgemeten en getekend. Ondertussen was er bij de dichtstbijzijnde timmerman een hamer en beitel gehaald. Terwijl één de ingang weer openhakte, smeten de anderen de kuil weer dicht. De put bleek nog vol helder water te zitten. Op het eerste gezicht zat er verder niets in. Toen Elzinga door het gat keek, gleed z'n brilliekoker uit z'n jasje en verdween in de diepte. Daar hij hem wel weer terug wilde hebben, werd het gat groter gehakt, zodat de pomp er door kon. Na een kwartiertje was de put, die 1,64 m diep was en ongeveer 2 m in het vierkant, leeg. Een vrijwilliger daalde, nadat geconstateerd was dat er geen instortingsgevaar was, in de put af en haalde de brilliekoker op en meldde dat er hier en daar langs de rand tegeltjes zaten. Elzinga daalde toen ook af en hakte de tegeltjes waarop een motief zat los. Twee van de drie braken echter. Hierna werd de put van binnen opgemeten. Het dak was boogvormig en werd voor het grootste gedeelte ondersteund door een muurtje. De hele put was van gele IJselsteentjes gemetseld. De stenen in de wanden waren vreemd gerangschikt, nl. 2 lagen liggend en 1 laag op z'n kant. De stenen in het dak zaten alle op hun kant, die in de vloer waren liggend. De tegeltjes zijn waarschijnlijk later, toen bleek dat de put niet geheel grondwatervrij was, in de put aangebracht. De tegeltjes stamden uit de 18de eeuw. De scherven die rondom de put zijn gevonden waren veelal 17de eeus. Het is dus vrij zeker dat deze regenwaterput uit de 18de eeuw stamt. Rond zes uur was het gat helemaal dicht en na alle spullen grondig schoongemaakt te hebben vertrokken we naar huis.

Gertjan de Roller.

LITERATUUR

STAATSUITGEVERIJ

Alle uitgaven zijn verkrijgbaar via de boekhandel en bij de Staatsuitgeverij te 's-Gravenhage. De bestelnummers zijn cursief gedrukt. De tussen haakjes geplaatste bedragen zijn inclusief de verzendkosten. Bestelling per giro: U kunt per giro bestellen door het bedrag inclusief de verzendkosten over te maken op gironummer 425300 t.n.v. Staatsuitgeverij 's-Gravenhage, onder vermelding van "verzoeken toezending van (hierna: aantal, bestelnummer en titel)". Wilt u van een bestelling per giro geen bevestiging zenden!

Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk

Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Jaargang 24, 1974 en Supplement

Proceedings of the State Service for Archaeological Investigations in the Netherlands.

1977. 21x26 cm. 194 blz. met 121 afbeeldingen en 32 fotopagina's.

Supplement: The Holocene Evolution of the Groningen Marine-Clay District, door W. Roeleveld. 1974. 21x26 cm. 133 blz. met 66 figuren en 1 foto. 4 losse kaartbijlagen. ISBN 901201090 X

160-005-74

f 45,00 (50,00)

Inhoud:

- R.S. Hulst en L. Th. Lehmann: The Roman Bage of Druten (with a contribution by W. Groenman-van Waateringe)
M. Miedema: A Native Roman Settlement at Ermelo
J.C. Besteman: Carolingian Medemblik (with contributions by W. Groenman-van Waateringe and J. Barelds)
J. Buurman en J.P. Pals: Some Remarks on Prehistoric Flax in the Netherlands
A.D. Verlinde: A Mesolithic Settlement with Cremation at Dalfsen
A.T. Clason: The Antler, Bone, and Tooth Objects from Velzen: A Short Description
W.J. van Tent: A Cremation Cemetery at Colmschate, Municipality of Deventer
A.D. Verlinde: Ein Gräberfeld aus der frühen und mittleren Eisenzeit in Zelhem-Wolfersveen (Gelderland)
H.K.J. Cowan: The Betuwe on the Tabula Peutingeriana
Peter J.A. van Mensch: A Roman Soup-Kitchen at Zwammerdam?
Torsten Capelle: Ein reliefverzierter Knochenbesatz aus Vlissingen
J.C. Bestemen: Frisian Salt and the Problem of Salt-Making in North Holland in the Carolingian Period
Helen Clarke: Medieval Pottery from Two Wells at Staveren, Friesland
Gerard F. IJzereef: A Medieval Jaw-Sledge from Dordrecht
Johanna Hollestelle: Soil-Marks of Late Medieval Brick Clamps at Wijk bij Duurstede
J.A. Brongers: An Early Nineteenth-Century Excavation in the Netherlands
W. Roeleveld: The Holocene Evolution of the Groningen Marine-Clay District (supplement)

In het volgend nummer o.m.:

- ledenlijst
- en
- vervolg op Kleingoed uit Baarns Geschiedenis.

- G^EK^NI^PT -

OPGRAVINGEN VERRIJKEN DE GESCHIEDENIS

Een groep Amerikaanse archeologen heeft het gebouw ontdekt waar in het jaar 399 vóór Christus de Atheense wijsgeer Socrates op 70-jarige leeftijd onder meer wegens "goddeloosheid" ter dood werd veroordeeld. Socrates moest daarna de gifbeker drinken. Hij weigerde de hulp te aanvaarden die ontvluchten mogelijk zou maken, omdat hij van oordeel was dat hij zich moest onderwerpen aan de uitspraak van de rechtbank.

Professor Theodore Leslie Shear Jr. van de universiteit van Princeton heeft meegedeeld, dat het opgegraven bouwwerk een stoa is, een zuilengang, zoals die in het oude Griekenland onder meer langs de marktpleinen voorkwamen. Het gebouw ligt aan de westelijke zijde van de oude markt - de Agora - van Athene, ten noordwesten van de Acropolis. De archeologen hebben bij hun onderzoek gebruik gemaakt van een verslag van de schrijver Pausanias, die in de tweede eeuw vóór Christus een bezoek bracht aan Athene.

Heel onrustig en niet erg fatsoenlijk bovendien schijnt het gegaan te zijn bij de herontdekking van de Etrusische stad Pina. Deze plaats is ongeveer vierhonderd jaar voor het begin van onze jaartelling in de Adriatische Zee verdwenen. Men wist nog slechts, dat zij zich bij een van de uitmondingen van de Po moest hebben bevonden. De juiste ligging blijkt thans gevonden te zijn door de oestervisser en parelduiker Michele Nordi. Maar Michele heeft zich niet aangemeld om zich te laten benoemen tot erelid van diverse historische genootschappen. Hij is schuil gegaan in de moerassen van de delta, want hij wist, dat de politie hem zocht wegens verduistering van een aantal waardevolle kunstvoorwerpen, o.a. enige prachtige Etruskische vazen, die hij blijkbaar al sinds jaar en dag uit de verdronken stad aan het opvissen was geweest. Hij werd bij dit werk geholpen door zijn broer, ook al geen aangenaam mens. Deze verbergt zich namelijk in de moerassen omdat hij gezocht wordt op beschuldiging van moord.

Dat de Romeinen geweldige wegebouwers waren, is reeds lang bekend.

In Italië zijn de voorbeelden ervan nog steeds zichtbaar en ook in Engeland bleven er enige bewaard. Een van hun bekendste wegen voerde van Londen in de richting van Wales, naar Shrewsbury. Langs deze weg, Watlingstreet geheten, is onlangs tijdens opgravingen een poststation uit de Romeinse tijd ontdekt. Men vermoedt, dat men te doen heeft met Pennocrusium, dat reeds wordt genoemd op de kaart van Antonius. Een mooi succes voor rustige oudheidsvorsers.

Opgravingen op de Zuidelijke punt van de Shetland-eilanden hebben aangetoond, dat de Noormannen die duizend jaren geleden Groot-Brittannië binnenvielen, in het geheel geen piraten en plundersaars waren.

De archeologen hebben 4000 artikelen opgegraven, waaruit een goed beeld gevormd kan worden van de levenswijze van de vikings. Hieronder bevinden zich veel dobbelstenen, maar het enige wapen van de als oorlogszuchtig bekend staande Noormannen is een ijzeren speerpunt.

Er zijn ook potten gevonden. In een van de potten werden nog overblijfselen van een dik soort pap aangetroffen. De archeologen achten het mogelijk, dat dit het begin is geweest van het in Engeland zo populaire "porridge".

(overgenomen uit Cobouw - dagblad voor de bouwwereld)

GRAVEN NAAR BODEMSCHATTEN ONDER MARKT (DEN BOSCH)

Na de bouwvakvakantie zal onder de Markt van Den Bosch, het oudste en hoogstgelegen deel van de stad, een archeologisch onderzoek worden ingesteld naar prehistorische en vroeg middeleeuwse bewoning.

De historici stellen zich op het standpunt dat de Hertogstad lang vóór de geschreven geschiedenis is gesticht en dat ook de Romeinen zich er hebben gevestigd. Een eerste bewijs hiervoor was de vondst van een Romeins voorraadvat bij de restauratie van het pand "De Moriaan" aan de Markt.

De opgravingen onder leiding van de archeoloog drs. H.L. Janssen acht men van landelijk wetenschappelijk en historisch belang. Onder zijn leiding worden tot 2,5 meter diep sleuven gegraven dwars over de Markt.

Het is niet waarschijnlijk dat er daarna rond het standbeeld van Jeroen Bosch nog auto's geparkeerd mogen worden.

Men wil de Markt herinrichten tot een rustiek plein, waarin bodemvondsten van muren en funderingen entueel een rol gaan meespelen.

(overgenomen uit De Telegraaf - Woonkrant)

GRENSPALEN EN MARKESTENEN OP MONUMENTENLIJST

In de gemeente Losser zijn negen grenspalen en acht markestenen op de ontwerprijst van beschermde monumenten geplaatst. De grenspalen dateren uit de veertiende en vijftiende eeuw en zijn voorzien van jaartallen en een gebeeldhouwd wapenschild. De markestenen zijn uit de late middeleeuwen en werden geplaatst ter afbakening van bepaalde terreinen.

Voorts zijn nu in dezelfde gemeente beschermd de boerderijen "Het Gewaarde Erve Honiglo", "De Lange Wigger" en het "Wönnershoes de Vlakesbekke".

Ook kwam een voormalig tolhuis op de lijst.

In Sassenheim werd de monumentenlijst aangevuld met het "Huis Ter Leede", dat oorspronkelijk een middeleeuwse ridderhofstede was, maar na een brand in de vorige eeuw werd herbouwd, de daarbij behorende oranjerie, twee boerderijen waaronder "'t Kraaienest" en een negentiende-eeuws toegangshek.

Elders in het land zijn boerderijen op de lijst gekomen in Bodegraven, Driesum, panden in Delft, Epen, Nigtevecht, Roermond, Valkenswaard en Stad Delden. Deze boerderijen en panden dateren uit de zeventiende tot en met de negentiende eeuw.

In Hillegom kwam een achttiende-eeuwse pomp onder bescherming, in Naarden een fortencomplex met sluisje, in Ten Boer de in 1840 gebouwde rogge- en pelmolen en in Oirschot een negentiende-eeuwse landarbeiderswoning.

(overgenomen uit de Staatscourant 12-4-'77)

ARCHEOLOGEN VINDEN ARCHITECTENBUREAU UIT FARAOTIJD

Bij opgravingen bij de piramide van Farao Amenemhet, uit de 12de dynastie (rond 1900 v. Chr.) in Dasjoer, ten zuiden van Caïro, hebben Westduitse archeologen een Architectenbureau blootgelegd. In het bureau zijn kennelijk de plannen voor piramidenbouw opgesteld. De archeologen vonden delen van een 70 cm hoge kalkstenen maquette van een tot dusver niet ontdekte piramide van een Farao van de 13de dynastie. Het model bevat het hele ingewikkelde stelsel van kamers en gangen. Onlangs ontdekten de archeologen ook de verborgen ingang naar de piramide van Amenemhet.

(overgenomen uit Cobouw van 21 april 1977)

BOERDERIJEN OP MONUMENTENLIJST

In het Noordbrabantse Dussen zijn tien boerderijen en een voormalige herberg op de aanvullende lijst van beschermde monumenten geplaatst. Deze boerderijen - enige behoren tot het zogenaamde dwarsdeeltype met invloed van late Vlaamse schuurvorm - dateren uit de achttiende en negentiende eeuw. De voormalige herberg is een gebouw uit de achttiende eeuw. Ook elders in het land kwamen boerderijen onder bescherming, zoals in Landsmeer, Elburg, Maarhuizen, Riel, Ressen, waar boerderij "De Woerd" op de lijst kwam, Ferwerd, waar tevens twee panden en een schuur onder bescherming kwamen, Hallum met een achttiende-eeuwse boerderij en twee panden uit dezelfde tijd.

Ook in Ovezande, Aardenburg, Goes, Groningen, Alkmaar en Zeerijp zijn panden in bescherming genomen.

Zwiep kwam op de lijst met een stenen schuur uit 1866, Goor met het uit 1841 daterende grafmonument van Thomas Ainsworth, Ommen met een korenmolen uit 1862, Den Haag met een gietijzeren brug uit 1885, Wilp met een koetshuis uit 1835, Deventer met het Grote en Voorster Gasthuis dat het jaartal 1858 draagt en ten slotte Slikkerveer met de resten van het Huis te Woude. Die resten dateren uit 1371.

(overgenomen uit de Staatscourant 22-4-'77)

STADSWANDELINGEN IN UTRECHT

In de periode tot en met 18 september 1977 organiseert de VVV stadswandelingen door de stad Utrecht, die alle onder leiding staan van VVV-gidsen, welke werden opgeleid door gemeente-archivaris, Dr. J.E.A.I. Struick.

Vertrekpunt: Vanaf de visafslag op de Vismarkt.

Vertrektijd: Op zondag om 10.30 uur v.m.

Duur : 1½ uur.

Prijzen : Volwassenen f 2,50, kinderen t/m 11 jaar f 1,50.

Kaartverkoop:

- a. voorverkoop bij de VVV, Smakkelaarsveld/Tunnelweg
- b. restantkaarten bij het vertrekpunt vanaf een half uur voor het begin van de wandeling.

Opmerking: Het aantal deelnemers is ongelimiteerd.

Doorgang: Alle wandelingen gaan door bij weer of geen weer.

I "Grachten- en werventocht"

Data: op de zondagen:

15 en 29 mei

12 en 26 juni

10 en 24 juli

7 en 21 augustus

4 en 18 september

II "Van Romein tot Hoog Catharijn"

Data: op de zondagen:

8 en 22 mei

5 en 19 juni

3, 17 en 31 juli

14 en 28 augustus

11 september

(Overgenomen uit de Baarnsche Courant 20-5-'77)

HET GEMEENTEMUSEUM TE DEN HAAG

Het gemeentemuseum, waar men een hele dag in rond kan dwalen, heeft op alle kunstgebieden wel iets dat het bekijken waard is. Aangezien wij maar een middag de tijd hadden, kan ik dan ook niet alle onderdelen beschrijven. Er is een vrij grote afdeling waar schilderijen en maquettes iets laten zien over de historie van Den Haag. O.a. wordt veel aandacht besteed aan de bouwgeschiedenis van het Binnen- en Buitenhof en de Ridderzaal.

In andere afdelingen van het museum hangen werken van Mauve, Mondriaan en Breitner. Nu en dan loop je tegen een deur aan waarachter een complete, in oude stijl ingerichte, kamer schuilgaat. Ook is er een zaal met grote hoeveelheden oude muziekinstrumenten uit heel Europa. Deze afdeling is erg uitgebreid; zo kan men er bijvoorbeeld een vitrine vol oude strijdstokken bekijken. Ook staan er antieke piano's, waarbij de snaren recht op staan en er dus een uitbouw naar boven is.

Nog enkele opmerkingen: de toegang is gratis en voor liefhebbers van reproducties is er elke zaterdag een ruilbeurs van afbeeldingen van schilderijen. Ook zijn er vele boekjes te koop van gewezen tentoonstellingen en enorm veel dia's en platen van Escher.

Voor de mensen, geïnteresseerd in archeologie, kan ik het boekje "Grieks ceramiek uit de oudheid" aanbevelen. Het is geschreven door W.H. de Haan-van de Wiel. Het is uitgebracht in 1973. De prijs is f 5,50.

Martin van den Boogaard.

Aanbevolen boek:

"Honderd eeuwen Nederland", uit de serie Antiquity and survival 's-Gravenhage 1959. Het bevat o.a. stukken van:

Dr. J.J. Butler, J.A. Bakker, Dr. P.J.R. Modderman en Dr. J. Huizinga. Waarschijnlijk is dit boek niet meer te verkrijgen maar misschien is het nog ergens te leen.

AGENDA

Programma van avonden, georganiseerd door de Historische Kring

- 28 september : lezing te houden door de heer Stikvoort van het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem, getiteld: "Het Nederlands Openluchtmuseum waarom en hoe"
- 20 oktober : lezing te houden door de heer Vrijland over de opgraving van huize Ruysdael te Blaricum
- 16 november : lezing te houden door de heer Brouwer Sr. over Goudse Glazen
- 1 december : verguldavondje o.l.v. mevrouw Astro

De lezingen in september, oktober en november worden gehouden in Café Beerestein aan de Zandvoortweg te Baarn. Aanvang 20.00 uur.

Werkgroep Archeologie.

Stadswandelingen in Utrecht

1. Grachten- en werventocht op zondagen
21 augustus
4 en 18 september
2. "Van Romein tot Hoog Catharijn" op zondagen
14 en 28 augustus
11 september

- Wetenschappelijke analyse
- Deskundig advies, behandeling en verzorging
- verfijnde haarwerken, van zeer eenvoudig tot buitengewoon exclusief
- 'vriendelijke' tarieven.

WETENSCHAPPELIJK

HAARINSTITUUT

Herman J. Egberts

LAANSTRAAT 20 BARN TELEFOON 02154/3173

**Met Sambal,
Ketjap,
sauzen, kruiden,
tafelzuren
van Conimex,**

**de oosterse
keuken thuis!**

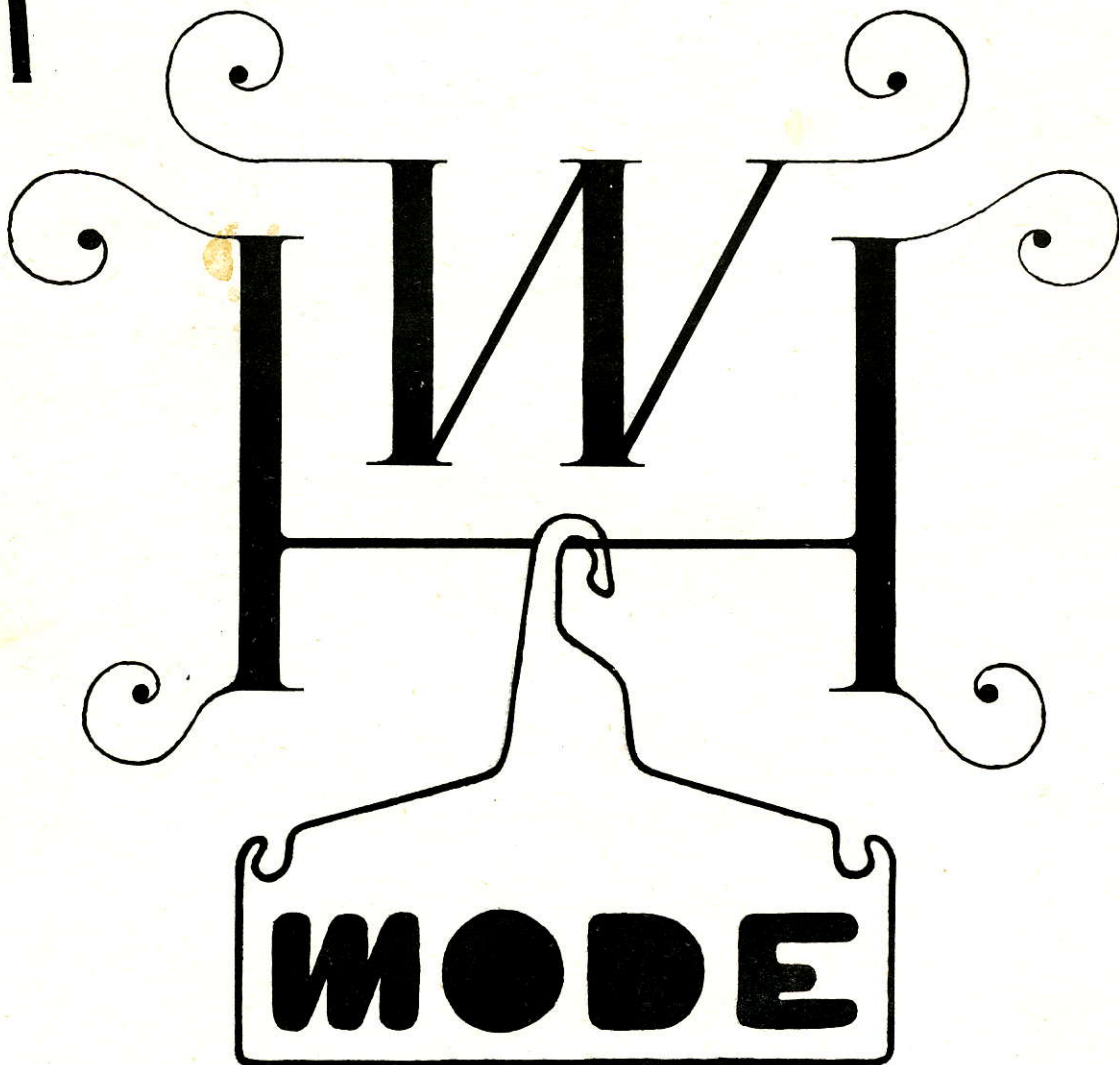

Conimex®

*Heer en Mevr. G. Grootendorst. Doornekamp
v. Beethovenlaan 5*

wim hogeveen herenkleding

laanstraat75

baarn

tel. 14036.